

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΘΥΜΙΑΜΑ

Ἄριθμ. 11

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερεμίας

Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΥΣ (γ)

1. Σὰς παρουσιάζω, ἀδελφοί μου χριστιανοί, μία χριστολογική ὁμιλία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Μία ὁμιλία δηλαδή τοῦ μεγάλου αὐτοῦ πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας, στήν ὁποία μᾶς παρουσιάζει προφητείες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀναφερόμενες στόν Μεσσία. Τήν ὁμιλία αὐτή ὁ ἅγιος πατέρας τήν ἀφιερώνει στούς Ἰουδαίους καί παρουσιάζει σ' αὐτούς ἀπό τίς Ἁγίες Γραφές – τήν Παλαιά δηλαδή Διαθήκη – ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Μεσσίας· γιατί ὅσα προφήτευσαν οἱ προφῆτες γιά τόν Μεσσία ἐφαρμόζονται ἀπόλυτα, ἀκριβῶς ἀπόλυτα, στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στό προηγούμενο κήρυγμα μᾶς εἶπε ὁ ἅγιος Χρυσόστομος τήν προφητεία τοῦ Ἡσαίου, ὅτι ὁ Μεσσίας θά εἶναι Θεός καί θά γεννηθεῖ ἀπό Παρθένο (Ἡσ. 7,14.15). Ἡ προφητεία αὐτή, ἀγαπητοί μου, ἐκπληρώθηκε στό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος γεννήθηκε παρθενικά ἀπό τήν Παρθένο Μαρία, τήν Παναγία μας. Ἀλλά παίρνω ἀφορμή ἀπό τόν ἅγιο πατέρα γιά νά πῶ στό σημερινό μου κήρυγμα καί τά παρακάτω: Αὐτό πού κάνει ὁ Χρυσόστομος μέ τήν ὁμιλία του, τήν ὁποία σὰς ἀναλύω, τό ἔκανε πολύ πρῖν ἀπό αὐτόν καί ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος. Γιατί θέλοντας ὁ Εὐαγγελιστής τήν σωτηρία τῶν ὁμοεθνῶν του, τῶν Ἰουδαίων δηλαδή, τούς παρουσιάζει ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη τούς λόγους τῶν προφητῶν, οἱ ὁποῖοι πραγματοποιήθηκαν στό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στήν ἀρχή τῶν λόγων του παρουσιάζει καί αὐτός τόν λόγο τοῦ Ἡσαίου γιά τήν ἐκ Παρθένου Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἀγαπητοί μου, γεννήθηκε παρθενικά. Ὅπως γεννήθηκε στόν οὐρανό, πρό πάντων τῶν αἰώνων, ἀπό τόν Θεό Πατέρα χωρίς μητέρα, ἔτσι γεννήθηκε ἐν χρόνῳ στήν γῆ ἀπό τήν Παρθένο Μητέρα, χωρίς πατέρα. Εἶναι «ἀμήτωρ» κατά τήν πρώτη ἄχρονο γέννησή Του καί εἶναι «ἀπάτωρ» κατά τήν δεύτερη ἐν χρόνῳ γέννησή Του.

2. Ἡ Παναγία μας γέννησε παρθενικά τόν Ἰησοῦ Χριστό, ὅπως ὅλοι ἔτσι τό πιστεύουμε. Ἀλλά τότε, ἐρωτοῦν μερικοί, γιατί ἡ Παναγία μνηστεύθηκε τόν Ἰωσήφ; Αὐτό, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἓνα μυστήριον τοῦ Θεοῦ. Πραγματικά, ἡ μνηστεία τῆς Παρθένου εἶναι ἓνα σοφόν τέχνασμα τοῦ Θεοῦ. Μέ τό θέμα αὐτό ἀσχολήθηκαν οἱ ἅγιοι πατέρες πολύ πρῖν ἀπό τόν Χρυσόστομο. Ὁ ἅγιος Ἰγνατίος ὁ θεοφόρος δίνει πρῶτος τήν ὀρθή ἐρμηνεία στό θέμα αὐτό καί ἀπό αὐτόν τήν παραλαμβάνουν οἱ μετὰ ἀπό αὐτόν ἅγιοι πατέρες. Ἀκούστε τήν ἀπάντηση τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου, πού σὰς τήν λέγω ἀνεπτυγμένη, γιά νά σὰς γίνει καταληπτή. Ὅπως μᾶς εἶπε ὁ προφήτης Ἡσαίας στό προηγούμενο κήρυγμα, καί ἐπαναλάβουμε καί στό σημερινό μας κήρυγμα, ὁ Μεσσίας θά γεννηθεῖ ἀπό Παρθένο. Τήν προφητεία αὐτή τοῦ Ἡσαίου τήν ἄκουσαν ὅλοι, ἀλλά τήν ἄκουσε καί ὁ Διάβολος. Ὁ δὲ Διάβολος δέν εἶχε συμφέρον νά γεννηθεῖ ὁ Μεσσίας, γιατί «θά τοῦ ἴσπαγε τό κεφάλι!» Ἔτσι τοῦ εἶπε ὁ Θεός, ὅταν τόν καταδίκασε γιά τήν ἀπάτη πού ἔκανε στούς πρωτοπλάστους. Εἶπε ὅτι ἀπό τήν γυναῖκα θά γεννηθεῖ Ἕνας, ὁ Ὅποιος, ἔχοντας θεϊκή δύναμη, θά συντρίψει τό κεφάλι τοῦ φιδιοῦ (Γεν. 3,15). Εἶναι τό περίφημο «Πρωτο-ευαγγέλιο»! Αὐτήν τήν προφητεία τήν φοβόταν πολύ ὁ Διάβολος, γιατί θά τοῦ ἔφερε τήν καταδίκη του. Ἀργότερα δὲ ἄκουσε καί ἀπό τόν προφήτη Ἡσαία ὅτι αὐτός πού θά τόν συντρίψει, δηλαδή ὁ Μεσσίας, θά γεννηθεῖ ἀπό Παρθένο Μητέρα. Γι' αὐτό καί ὁ καταραμένος, μή ἔχοντας καθόλου συμφέρον

νά γεννηθῆι ὁ Μεσσίας, «βάλθηκε», πού λέμε, νά μὴν ὑπάρχει παρθένα γυναίκα. Εἶχε συμφέρον αὐτός νά παντρεύονται ὅλες οἱ γυναῖκες, ὥστε νά μὴν ὑπάρχει παρθένα, πού θά γεννήσει τόν Μεσσία, κατὰ τὴν προφητεία τοῦ Ἡσαΐου. Ἔτσι, γιὰ νά «ἀπατηθεῖ» ὁ Διάβολος, ὅπως λέγουν οἱ Πατέρες, κατὰ τὸ σοφὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, ἐμνηστεύθη καὶ ἡ Παρθένος τῆς Ναζαρέτ, ἡ ΜΑΡΙΑ. Βλέποντας ὁ Διάβολος τὴν μνηστεια αὐτῆς τῆς Κόρης ἠσύχασε ὅτι οὔτε καὶ αὐτὴ θά γεννήσει τόν Μεσσία, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ μνηστεύεται. Τὴν ἔπαθε! Ἀπατήθηκε ὁ ἀπατεώνας!!! Ἡ μνηστεια λοιπὸν τῆς Παρθένου, κατὰ τὴν ωραία αὐτὴ ἐρμηνεία τοῦ ἀγίου Ἰγνατίου, ἔγινε κατὰ σοφὸ θεϊκὸ σχέδιο, γιὰ νά ξεφύγει τὴν προσοχὴ τοῦ Διαβόλου ἢ παρθενία τῆς Παναγίας. Λέγει ἐπὶ λέξει ὁ ἅγιος Πατέρας: «Ἐλαθον (= διέφυγαν τὴν προσοχὴ) τὸν ἄρχοντα τοῦ αἰῶνος τούτου ἢ παρθενία Μαρίας καὶ ὁ τοκετός αὐτῆς... μυστήρια κραυγῆς, ἅτινα ἐν ἡσυχίᾳ Θεοῦ ἐπράχθη».

3. Συνεχίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τὴν ὁμιλία του στοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει σ' αὐτοὺς τώρα ἄλλον προφητικὸ λόγον γιὰ τόν Μεσσία. Τούς λέγει ἄλλο λόγον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, ὅτι ὁ Μεσσίας, ὄχι μόνο θά γεννηθῆι ἀπὸ Παρθένο, ἀλλὰ καὶ θά κατάγεται ἀπὸ τὴν γενεὰ τοῦ Δαυὶδ. Λέγει ἡ προφητεία: «Ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ρίζης ἀναβήσεται» (Ἡσ. 11,1). Μὲ τὴν προφητεία αὐτὴ ὁ Ἡσαΐας προφητεύει ὅτι ἀπὸ τὴν «ρίζα» Ἰεσσαί, ἀπὸ τὸν γενεαλογικὸ δηλαδὴ κορμὸ τοῦ Ἰεσσαί, θά φυτρώσει μία «ῥάβδος», ἓνας κλώνος, καὶ θά βλαστήσει ἓνα «ἄνθος». Ἡ «ῥάβδος» αὐτὴ καὶ τὸ «ἄνθος» αὐτό, πού θά προέλθουν ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ Ἰεσσαί, εἶναι ὁ Μεσσίας. Μὲ τὴν ἔκφραση «ῥάβδος» παριστάνεται τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας τοῦ Μεσσίου καὶ μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ «ἄνθους» ἐκφράζεται ἡ ποθητὴ καὶ εὐχάριστη παρουσία τοῦ Χριστοῦ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Πραγματικά, χριστιανοί μου! Μὲ τὴν παναγία ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ τὴν θεϊκὴ Του διδασκαλία χύθηκε πνευματικὴ εὐωδία στὸν κόσμον, πού μέχρι τότε ζοῦσε στὴν δυσωδία τῆς ἁμαρτίας. Αὐτός, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι τὸ «ἄνθος τοῦ πεδίου» καὶ τὸ «κρίνον τῶν κοιλάδων», πού λέγει τὸ Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων (Ἄσμ. 2,1). Στὸν Χριστὸ λοιπὸν ἀναφέρεται ἡ προφητεία αὐτὴ τοῦ Ἡσαΐου. Ἀλλὰ ἡ «ῥάβδος» αὐτὴ καὶ τὸ «ἄνθος» αὐτό μᾶς εἶπε ὁ προφήτης ὅτι θά προέλθουν ἀπὸ τὴν «ρίζα» τοῦ Ἰεσσαί. Ποιὸς εἶναι ὁ Ἰεσσαί; Εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Δαυὶδ. «Ὁ γὰρ Ἰεσσαί οὗτος πατὴρ τοῦ Δαυὶδ ἦν», λέγει ὁ Χρυσόστομος. Ἄρα ὁ Μεσσίας θά προέρχεται ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Δαυὶδ. Ὁ Ἰησοῦς, ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου Μαρίας, ὡς πραγματικὸς Μεσσίας, κατάγεται πραγματικά ἀπὸ τὴν γενεὰ τοῦ Δαυὶδ. Ἄν δὲ κανεὶς θέλει τώρα νά τὸ ἐξετάσει διεξοδικά αὐτό, γιὰ νά πειστῆι ὅτι ὁ Ἰησοῦς κατάγεται ἀπὸ τὴν γενεὰ αὐτῆ, τοῦ συνιστῶ νά διαβάσει προσεκτικά τὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου, πού ἀκοῦμε τὴν Κυριακὴ πρὶν ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σ' αὐτό τὸ κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὁ Ματθαῖος, ἀπὸ γενεαλογικοὺς καταλόγους, πού φυλάσσονταν στό Ἰουδαϊκὸ ἔθνος μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια, ἀποδεικνύει μὲ ἀκρίβεια τὴν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυὶδ καταγωγὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Βέβαια, στὸν κατάλογό του αὐτὸν ὁ Ματθαῖος γενεαλογεῖ τὸν μνήστορα Ἰωσήφ καὶ ὄχι τὴν Παναγία. Ἀλλὰ ὁ νόμος ἔλεγε ὅτι ὁ ἄνδρας ἔπρεπε νά λάβει τὴν νύμφη του ἀπὸ τὴν ἰδίᾳ φυλῆ. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ μνήστορ Ἰωσήφ, κατὰ τὴν γενεαλογία τοῦ Ματθαίου, κατήγετο ἐξ οἴκου Δαυὶδ, ἄρα καὶ ἀπὸ τὴν ἰδίᾳ φυλῆ κατήγετο καὶ ἡ Παναγία μας. Δέν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἐτήρησε τὸν Νόμον, γιατί ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος στὴν γενεαλογία του αὐτὴ τὸν ὀνομάζει «δίκαιον» (1,19), ἀκριβῆ δηλαδὴ τηρητὴ τοῦ Νόμου. Καὶ ἡ Παναγία λοιπὸν κατάγεται ἐξ οἴκου Δαυὶδ καὶ ὁ Υἱὸς Της ἄρα, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι ἀπὸ τὴν γενεὰ Δαυὶδ. Ἔτσι τὸ προεφήτευσεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας μὲ τὴν προφητεία του «Ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ρίζης ἀναβήσεται» (Ἡσ. 11,1).

Θά συνεχίσουμε, χριστιανοί μου, μὲ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ στό ἐπόμενο κήρυγμά μας.

Μέ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας